

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός γνωμοδοτήσεως 296/2015
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Τμήμα Α΄

Συνεδρίαση της 9^{ης} Δεκεμβρίου 2015

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Ανδρέας Χαρλαύτης, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη: Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Στυλιανή Χαριτάκη, Κωνσταντίνος Κηπουρός, Αγγελική Καστανά, Ελένη Πασαμιχάλη, Πέτρος Κωνσταντινόπουλος, Ευσταθία Τσαούση, Γεώργιος Βαμβακίδης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Άννα Πρεβενά, Πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' αριθ. πρωτ. 3289/11.6.2014 έγγραφο της Αποκεντρωμένης Διοικήσεως Αττικής , Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Λειτουργίας, Διεύθυνση Κοινωφελών Περιουσιών – Τμήμα Εποπτείας.

Ερώτημα: Ερωτάται αν, στην από 24.2.1974 ιδιόγραφη διαθήκη της Μ. Κ., με την οποία διατέθηκε κληροδότημα στο Ταμείο Εθνικής Άμυνας (στον Ελληνικό Στρατό κατά την διατύπωση της διαθέτιδας): **α)** Η διατύπωση της έκφρασης “... Το σπίτι που χτίσαμε ο σύζυγός μου και εγώ...πρέπει να υποστηρίζεται από το Στρατό...” , συνιστά ή όχι όρο για το Ταμείο Εθνικής Άμυνας που διαχειρίζεται την εν λόγω κληρονομία, προκειμένου να κριθεί αν εμπίπτει ή όχι στις διατάξεις του άρθρου 32 του ν. 4182/2013, **β)** Σε τι συνίσταται η υποχρέωση του Ταμείου Εθνικής Άμυνας στο “Κ” Ίδρυμα, βάσει της διαθήκης της διαθέτιδος και ποιο το εύρος της εποπτείας της αρμόδιας αρχής και **γ)** Αν απαιτείται προσφυγή στο Εφετείο σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4182/2013, προκειμένου να διευκρινιστεί σε τι συνίσταται η υποχρέωση του Ταμείου Εθνικής

Άμυνας για την υποστήριξη του "Κ." Ιδρύματος, και αν ναι, ποιος από τους εμπλεκόμενους φορείς οφείλει να προσφύγει με αίτησή του στο αρμόδιο Εφετείο, προκειμένου να αποφασίσει επί του σχετικού θέματος.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α') γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό.

Από το έγγραφο της ερωτώσης υπηρεσίας και τα σχετικά στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν προκύπτει το ακόλουθο ιστορικό:

1. Με την υπ' αριθ. 39864/21-11-1970 πράξη του Συμβολαιογράφου Αθηνών Ρήγα Αθανασίου Γ., συστάθηκε το Ίδρυμα με την επωνυμία «Κ. Ίδρυμα» από τους Κίμωνα Κ. και Μαρία (Μαίρη) Κ.. Η σύσταση του Ιδρύματος αυτού εγκρίθηκε με το Β.Δ/γμα 506/71 (ΦΕΚ 152/Α/71), με το οποίο κυρώθηκε και ο Οργανισμός του. Περιουσία του Ιδρύματος σύμφωνα με το άρθρο 2 του Οργανισμού του αποτελεί: *«...η μεταβιβασθησομένη εις αυτό υπό του Δημοσίου οικοδομή, ήτις ανηγέρθη δαπάναις των ιδρυτών επί οικοπέδου του Δημοσίου...».*

2. Στο μεταξύ, με τις υπ' αριθ. Δ.4360/3135/1969 και 0754/8753/1969 αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, είχε παραχωρηθεί για χρήση οικοπεδική έκταση του υπ' αριθμ. Β.Κ. 33 δημοσίου κτήματος, 1.378 τ.μ., αποκλειστικώς για την πραγμάτωση του σκοπού της αποπεράτωσης έργου, για τη δωρεάν στεγαστική εγκατάσταση απόρων και αστέγων απελαθέντων εκ Κωνσταντινουπόλεως Ελλήνων. Σκοπός του ιδρύματος, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Οργανισμού του, είναι: *«... 1. ... η συμβολή και συμπαράστασις εις έργα εθνικής δραστηριότητος και κοινωνικής αλληλεγγύης εν γένει. Η τοιαύτη συμπαράστασις περιλαμβάνει ειδικώτερον τον τομέα της κοινωνικής αλληλεγγύης ... και τον τομέα της κοινωνικής μερίμνης... . 2. ... Προς υλοποίησιν των επιδιωκομένων εις τον τομέα της κοινωνικής μερίμνης σκοπών συνιστάται ειδικός κλάδος του ιδρύματος υπό την επωνυμίαν "ΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΛΙΤΟΥ", με σκοπόν την παροχήν στέγης εις τους έχοντας πραγματικήν ανάγκην τοιαύτης, ενδεείς και δεινοπαθούντας, απελαθέντας ή εξαναγκασθέντας να καταφύγωσιν εις Ελλάδα, εκ Τουρκίας Έλληνας... 3. Τα της λειτουργίας του Οίκου τούτου κανονισθήσονται διά κανονισμού εκδοθησομένου μερίμνη των ιδρυτών...».* Από τους ανωτέρω σκοπούς του Ιδρύματος πραγματοποιήθηκε μόνο ο σκοπός 2, δηλαδή η παροχή στέγης σε έχοντες

ανάγκη ομογενείς από την Τουρκία. Με το άρθρο 11 του ανωτέρω Οργανισμού του Ιδρύματος, ορίστηκαν τα εξής: «... Μέχρι εκδηλώσεως υπό των ιδρυτών νέας συμβολής προς πραγμάτωσιν των σκοπών του ιδρύματος αναστέλλεται προσωρινώς η ισχύς των διατάξεων του παρόντος, των αφορών εις την διοίκησιν και περιουσίαν του ιδρύματος, πλην των αφορωσών εις τον «Οίκον του Κωνσταντινοπολίτου», αίτινες ισχύουσιν από της δημοσιεύσεως του παρόντος...». Περαιτέρω, με τον Κανονισμό λειτουργίας του Ιδρύματος ορίζονται τα εξής: «...Αι δαπάναι λειτουργίας και συντηρήσεως του Μεγάρου, ως και τα έξοδα θερμάνσεως θα βαρύνουσιν εξ ολοκλήρου τους δωρητάς...». Οι ιδρυτές, όσο ζούσαν, δεν αφιέρωσαν στο ίδρυμα άλλη περιουσία.

3. Στη συνέχεια, με την από 24-02-1974 ιδιόγραφη διαθήκη της, η αποβιώσασα την 7.12.1985, Μ.Κ.Κ., εγκατέστησε κληρονόμο της τον Ελληνικό Στρατό, ορίζοντας: «...Αφήνω στον Ελληνικό Στρατό ότι μου ανήκει στην Ελλάδα...», ενώ όρισε περαιτέρω: «...Το σπίτι που χτίσαμε ο σύζυγός μου και εγώ για τους πτωχούς της Κωνσταντινούπολης κείμενο στην οδό Νέου Ηρακλείου στην Αθήνα πρέπει να υποστηρίζεται από το Στρατό. Το σπίτι αυτό πρέπει να υπάρχει όσο υπάρχουν φτωχοί και δυστυχισμένοι άνθρωποι της Κωνσταντινούπολης...». Κατόπιν της ανωτέρω διαθήκης, το Υπουργείο Οικονομικών με το υπ' αριθμ. πρωτ. Κ.8741/3019/26-11-1986 έγγραφό του, ανέθεσε στην εκκαθαρίστρια της κληρονομίας Μαρίας Κ., κ. Α. Κ., όπως κινηθεί τη διαδικασία της ερμηνείας της διαθήκης της Μαρίας Κ., υποβάλλοντας σχετική αίτηση στο Εφετείο Αθηνών, ως προς το σημείο που αναφέρεται στην υποχρέωση του Ελληνικού Στρατού για την υποστήριξη του "Κ" Ιδρύματος και ειδικότερα προκειμένου να διευκρινισθεί σε τι συνίσταται η υποχρέωση αυτή.

4. Επακολούθησε η υπ' αριθμ. πρωτ. Σ.1186/988/21-05-1987 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Παράρτημα τ. 31 της 12^{ης} Ιουνίου 1987), με την οποία αποφασίστηκε η αποδοχή για λογαριασμό του Ταμείου Εθνικής Άμυνας της κληρονομίας της Μ. Κ.Κ.

5. Περαιτέρω, το Ίδρυμα, με το από 09-07-2013 έγγραφό του, σε συνέχεια των με αριθμ. πρωτ. 1994/7-6-2013 και 2310/2-7-2013 εγγράφων του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, γνωστοποίησε τα εξής: «...Το Κ.. Ίδρυμα-Οίκος του Κωνσταντινουπολίτη δεν διαθέτει δική του κινητή ή ακίνητη περιουσία... Το Κ.. ως Ίδρυμα μεριμνά για την καλή λειτουργία του Οίκου

του Κωνσταντινουπολίτη αλλά και την αρωγή στους 60 δωρεάν διαμένοντες στον Οίκο σε περίπτωση ανάγκης τους... Οι διαμένοντες καλύπτουν οικονομικά τα έξοδά τους ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ και διατροφής... Τα μόνα έσοδα που έχει το Ίδρυμα μας προέρχονται από δωρεές και χορηγίες ιδιωτών ... Ο Ελληνικός Στρατός στον οποίο είχαν δωρίσει την εν Ελλάδι περιουσία τους οι Κ... και Μ... Κ. παρέχει στο ίδρυμά μας κάθε χρόνο πετρέλαιο θέρμανσης και τα έξοδα κοινοχρήστων (ΔΕΗ και ΕΥΔΑΠ). Παλαιότερα ο Ε.Σ. κάλυπτε και έξοδα συντήρησης του κτιρίου του Οίκου του Κωνσταντινουπολίτη (τα τελευταία τρία χρόνια δεν έχουν διατεθεί ποσά για συντήρηση)...».

6. Ακολούθως, ο Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, με το υπ' αριθμ. πρωτ. 2672/11-04-2014 έγγραφό του, ζήτησε από το Ταμείο Εθνικής Άμυνας, το οποίο διαχειρίζεται την κληρονομία Μ.Κ. Κ., να τον ενημερώσει σχετικά με την ύπαρξη εφετειακής απόφασης, στην οποία να διευκρινίζεται ο όρος της από 24-02-1974 ιδιόγραφης διαθήκης που αφορά την υποχρέωση του Ελληνικού Στρατού να «υποστηρίζει» το Ίδρυμα. Το Ταμείο Εθνικής Άμυνας με το υπ' αριθμ. πρωτ. Φ.914.2/4/102/1819/Σ.370/08-05-2014 έγγραφό του, ενημέρωσε ότι δεν υφίσταται εφετειακή απόφαση σχετικά με την διαδικασία ερμηνείας της διαθήκης της Μαρίας Κ., από την εκκαθαρίστρια της κληρονομίας Α. Κ.

7. Τέλος, η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής, με το υπ' αριθμ. πρωτ. οικ.40431/3684/26.5.2015 έγγραφό της, κατέστησε γνωστό ότι από τα στοιχεία του φακέλλου της εν λόγω υπηρεσίας, δεν προκύπτει διαθήκη προγενέστερη της από 24.4.1974 διαθήκης της διαθέτιδος.

Νομοθετικό Πλαίσιο

8. Ως προς την αρμοδιότητα του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής για την υποβολή του ερωτήματος.

Στην παράγραφο 4 του άρθρου 6 ν. 3086/2002 ορίζεται ότι «4. Οι Γενικοί Γραμματείς Αποκεντρωμένης Διοίκησης μπορούν να απευθύνουν, για θέματα της αρμοδιότητάς τους τοπικού μόνο ενδιαφέροντος, ερωτήματα στις υπηρεσιακές μονάδες του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους της έδρας τους. Ζητήματα γενικότερου ενδιαφέροντος τίθενται υπόψη του αρμόδιου Υπουργείου, το οποίο αν κρίνει τούτο αναγκαίο διατυπώνει σχετικό ερώτημα.»

9. Ως προς τις εφαρμοστέες διατάξεις για την ερμηνεία διαθήκης.

Στο άρθρο 109 παρ. 1 του Συντάγματος ορίζεται ότι «1. Δεν επιτρέπεται η μεταβολή του περιεχομένου ή των όρων διαθήκης, κωδικέλλου ή δωρεάς, ως προς τις διατάξεις τους υπέρ του Δημοσίου ή υπέρ κοινωφελούς σκοπού. 2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επωφελέστερη αξιοποίηση ή διάθεση, για τον ίδιο ή άλλο κοινωφελή σκοπό, εκείνου που καταλείφθηκε ή δωρήθηκε, στην περιοχή που καθόρισε ο δωρητής ή ο διαθέτης ή στην ευρύτερη περιφέρεια, όταν βεβαιωθεί με δικαστική απόφαση ότι η θέληση του διαθέτη ή του δωρητή δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί, για οποιονδήποτε λόγο, καθόλου ή κατά το μεγαλύτερο μέρος του περιεχομένου της, καθώς και αν μπορεί να ικανοποιηθεί πληρέστερα με τη μεταβολή της εκμετάλλευσης, όπως νόμος ορίζει. 3. Νόμος ορίζει τα σχετικά με τη σύνταξη μητρώου κληροδοτημάτων γενικά και ανά περιφέρεια, την καταγραφή και ταξινόμηση των περιουσιακών τους στοιχείων, τη διοίκηση και διαχείριση του κάθε κληροδοτήματος σύμφωνα με τη βούληση του διαθέτη ή δωρητή και κάθε άλλο συναφές ζήτημα.».

10. Επίσης, στα άρθρα 1715, 2011, 2014 ΑΚ, ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 1715. «Ο κληρονομούμενος μπορεί με διαθήκη να υποχρεώσει τον κληρονόμο ή τον κληροδόχο σε παροχή, χωρίς να προσπορίσει σε άλλον δικαίωμα σ' αυτή την παροχή (τρόπος)».

Άρθρο 2011. «Αν η τελευταία διάταξη περιέχει τρόπο, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 1789, 1967, 1968, 1973, 1974, 1979, 1980, 1989 και 2002.».

Άρθρο 2014. «Την εκτέλεση του τρόπου έχουν δικαίωμα να απαιτήσουν ο εκτελεστής της διαθήκης, ο κληρονόμος, ο συγκληρονόμος και αυτός που ωφελείται άμεσα από την έκπτωση εκείνου που είναι αρχικά βεβαρημένος με τον τρόπο. ...».

11. Ως προς το εύρος των αρμοδιοτήτων της εποπτεύουσας το "Κ". Ίδρυμα Αρχής.

Στις διατάξεις των άρθρων 1, 2, 10, 32, 50, 53, 77 και 82 ν. 4182/2013 "Κώδικας Κοινωφελών περιουσιών, σχολαζουσών κληρονομιών και λοιπές διατάξεις" (Α'185), ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 1. Ορισμοί. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κώδικα νοούνται ως: 1. «Κοινωφελής περιουσία»: το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων που διατίθενται με κληρονομία, κληροδοσία ή δωρεά υπέρ του Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή για κοινωφελή σκοπό. Ως

«κοινωνικής περιουσίας» νοείται επίσης και το νομικό πρόσωπο που τα διαχειρίζεται και εκπροσωπεί, εφόσον υπάρχει. Οι όροι «κοινωνικής περιουσίας», «περιουσία» και «εθνικό κληροδότημα» ταυτίζονται. 2. «Συστατική πράξη»: η διαθήκη ή η πράξη δωρεάς, με την οποία καταλείπεται νόμιμα περιουσία κατά την έννοια του προηγούμενου εδαφίου. 3. «Κοινωνικής σκοπός»: κάθε εθνικός, θρησκευτικός, φιλανθρωπικός, εκπαιδευτικός, πολιτιστικός και γενικά επωφελής για την κοινωνία, εν όλω ή εν μέρει, σκοπός. 4. «Αρμόδια αρχή»: είναι ο Υπουργός Οικονομικών και ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2, οι οποίοι ασκούν τις σχετικές αρμοδιότητες δια των οικείων Διευθύνσεων. 5. «Συμβούλιο»: το συλλογικό όργανο με την ονομασία Συμβούλιο Κοινωνικών Περιουσιών που γνωμοδοτεί προς την αρμόδια αρχή, συγκροτείται κατά τα άρθρα 6 και 8 και έχει τις αρμοδιότητες του άρθρου 7. 6....”.

Άρθρο 2 . Υποχρεώσεις Δημοσίου – Αρμοδιότητες. 1. Το Δημόσιο έχει την υποχρέωση να διασφαλίζει την πιστή και επακριβή εκτέλεση της βούλησης των διαθετών και δωρητών. 2. Οι διατάξεις του παρόντος κώδικα εφαρμόζονται συμπληρωματικά, εφόσον τα σχετικά θέματα δεν ρυθμίζονται καθόλου ή ρυθμίζονται ελλιπώς στη συστατική πράξη. Οι κανόνες δημόσιας τάξης του κώδικα υπερισχύουν σε κάθε περίπτωση. 3. Αρμοδιότητα του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης υφίσταται, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 και τυχόν ειδικών διατάξεων, στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) Όταν ο σκοπός της περιουσίας εκπληρώνεται κατά κύριο λόγο μέσα στα όρια μιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ανεξαρτήτως του τόπου όπου βρίσκεται η περιουσία. Τυχόν επικουρικοί σκοποί δεν επηρεάζουν την αρμοδιότητα. β) Όταν δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής η προηγούμενη περίπτωση και η περιουσία βρίσκεται κατά το μεγαλύτερο μέρος της μέσα στα όρια μιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. γ).... 4. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις αρμόδιος είναι ο Υπουργός Οικονομικών. Αρμοδιότητα του Υπουργού Οικονομικών υφίσταται επίσης, κατ' εξαίρεση: α) Για την εποπτεία εκκαθάρισης και διαχείρισης περιουσιών που καταλείπονται στο Δημόσιο. β)... γ) ...δ) Για περιουσίες του Κεφαλαίου Ε' του παρόντος κώδικα που υπάγονται στην άμεση διαχείριση του Υπουργείου Οικονομικών. ε) Για την εποπτεία περιουσιών των οποίων η αξία εκτιμάται, μετά την προηγηθείσα εκκαθάριση, ως ανώτερη του ποσού των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ ή των οποίων οι σκοποί εκτελούνται σε όλη την επικράτεια. Για την υπαγωγή των

περιουσιών της περίπτωσης αυτής στην αρμοδιότητα του Υπουργού Οικονομικών, απαιτείται η έκδοση από αυτόν ειδικής προς τούτο υπουργικής απόφασης. 5. Αν υπάρχουν αμφιβολίες μεταξύ των υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και των υπηρεσιών της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης για την ύπαρξη και το εύρος των αρμοδιοτήτων αυτών αποφαινόμενοι επ' αυτών, με κοινή απόφαση, οι Υπουργοί Οικονομικών και Εσωτερικών, μετά από γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Κοινοφελών Περιουσιών του άρθρου 6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών μπορεί να μεταβιβάζονται αρμοδιότητες που προβλέπονται στον παρόντα κώδικα στον Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης.».

Άρθρο 10. Ερμηνεία συστατικών πράξεων - Μεταβολή σκοπού. «1. Περιουσίες που καταλείπονται υπέρ κοινοφελών σκοπών αξιοποιούνται κατά τον τρόπο που όρισε ο διαθέτης ή δωρητής. Απαγορεύεται η μεταβολή τόσο των παραπάνω κοινοφελών σκοπών όσο και του τρόπου και των όρων διαχείρισης της περιουσίας, καθώς και των ορισμών για τον τρόπο διοίκησης της. 2. Αν υπάρχει αμφιβολία περί του περιεχομένου της βούλησης του διαθέτη ή δωρητή ή αμφισβήτηση επ' αυτού, αυτή επιλύεται από το αρμόδιο κατ' άρθρο 825 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας δικαστήριο. 3..... 4. Η αίτηση προς το δικαστήριο υποβάλλεται από την αρμόδια αρχή, μετά από προηγούμενη ακρόαση του οργάνου διοίκησης της περιουσίας. Η αίτηση υποβάλλεται και από κάθε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον και κοινοποιείται στην αρμόδια αρχή, επί ποινή απαραδέκτου της συζητήσεως. Περίληψη της υποβληθείσας αίτησης αναρτάται στην ιστοσελίδα της αρμόδιας αρχής έναν (1) τουλάχιστον μήνα πριν τη δικάσιμο και παραμένει αναρτημένη μέχρι και την προηγούμενη ημέρα της δικάσιμου. Η ίδια περίληψη τοιχοκολλάται στο κατάστημα της έδρας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, του Δήμου και της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας της έδρας της διοίκησης της περιουσίας και αναρτάται στο διαδικτυακό τους τόπο.».

Άρθρο 32. Περιουσίες υπέρ των Ενόπλων Δυνάμεων. «Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου εφαρμόζονται και για τις περιουσίες που καταλείπονται χωρίς όρο στο Ταμείο Εθνικής Άμυνας, στο Ταμείο Εθνικού Στόλου και στο Ταμείο Αεροπορικής Άμυνας, στα οποία αποδίδεται το προϊόν της εκκαθάρισης.»

Άρθρο 50. Σύσταση κοινοφελούς ιδρύματος. 1. Περιουσία, η οποία διατίθεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 του

παρόντος αποτελεί ίδρυμα που διοικείται σύμφωνα με όσα προβλέπονται στη συστατική πράξη, όταν η εκτέλεση του κοινωφελούς σκοπού ανατίθεται σε φυσικά πρόσωπα ή σε νομικά πρόσωπα που συνιστώνται με αυτήν. Ομοίως αποτελεί αυτοτελές ίδρυμα η διάθεση περιουσίας σε υφιστάμενα νομικά πρόσωπα για κοινωφελείς σκοπούς, όταν ορίζεται ιδιαίτερος τρόπος διοίκησής της. 2. Περιουσία, η οποία καταλείπεται σε υφιστάμενα ιδρύματα, σωματεία, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και λοιπά νομικά πρόσωπα, με επιδιωκόμενο σκοπό που προσδιορίζεται επαρκώς και είναι διαφορετικός από αυτόν που επιδιώκει το υφιστάμενο νομικό πρόσωπο, χωρίς να καθορίζεται ιδιαίτερος τρόπος διοίκησης, αποτελεί ομάδα περιουσίας διακεκριμένη από την περιουσία του νομικού προσώπου ως κεφάλαιο αυτοτελούς διαχείρισης. 3. ....».

Άρθρο 53. Εποπτεία. «1. Περιουσίες του άρθρου 50 εκκαθαρίζονται κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 41 και 42 του παρόντος και υπάγονται στην εποπτεία της αρμόδιας αρχής. Με τον οργανισμό μπορεί να καθορίζεται το εύρος της εποπτείας της αρμόδιας αρχής, λαμβάνεται δε υπόψη η προέλευση της περιουσίας. 2. Κοινωφελή ιδρύματα που εξαιρούνται με ειδικές διατάξεις της εποπτείας της αρμόδιας αρχής του παρόντος κώδικα, υπέχουν σε κάθε περίπτωση υποχρέωση υποβολής προς έλεγχο του προϋπολογισμού και απολογισμού τους, κατά τις διατάξεις του άρθρου 59.»

Άρθρο 77. «1. ... 3. Το άρθρο 825 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αναδιατυπώνεται ως εξής: «Άρθρο 825. Ερμηνεία διαθήκης υπέρ του κράτους ή κοινωφελών σκοπών. Κάθε αμφιβολία ή αμφισβήτηση για την ερμηνεία διαθήκης ή άλλης πράξης με την οποία διαθέτονται περιουσιακά στοιχεία με κληρονομία, κληροδοσία ή δωρεά υπέρ του κράτους ή κοινωφελών σκοπών, εφόσον αναφέρεται στον τρόπο της εκκαθάρισης και γενικά της διαχείρισης και της εκτέλεσης της περιουσίας που έχει διατεθεί για το κράτος ή για κοινωφελή σκοπό, υπάγεται στην αρμοδιότητα του Εφετείου της έδρας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης που εποπτεύει την κοινωφελή περιουσία. Αν η κοινωφελής περιουσία υπάγεται στην εποπτεία του Υπουργού Οικονομικών, αρμόδιο είναι το Εφετείο Αθηνών.»

Άρθρο 82. Μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις. «1. Όπου δεν ορίζεται διαφορετικά, οι διατάξεις του Κώδικα εφαρμόζονται και στις κοινωφελείς περιουσίες που υφίστανται κατά την έναρξη ισχύος του, ανεξάρτητα από τον τρόπο σύστασής τους. Κοινωφελή ιδρύματα που έχουν εξαιρεθεί με ειδικές

διατάξεις του α.ν. 2039/1939 εξακολουθούν να εξαιρούνται του παρόντος Κώδικα και της εποπτείας της αρμόδιας αρχής αλλά υπέχουν σε κάθε περίπτωση υποχρέωση υποβολής προς έλεγχο του προϋπολογισμού και του απολογισμού τους, κατά τις διατάξεις του άρθρου 59.«Διαδικασίες που έχουν ήδη αρχίσει, δύνανται να ολοκληρώνονται και κατά την προϋφιστάμενη διαδικασία. 2..3..4... 8. Με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στις λοιπές διατάξεις του παρόντος Κώδικα, από την έναρξη ισχύος αυτού, καταργούνται: α) ο α.ν. 2039/1939 (Α` 455)...».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

12. Από τις προπαρατιθέμενες διατάξεις, αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ των ερμηνευόμενες, συνάγονται τα ακόλουθα :

13. Ως προς την αρμοδιότητα για την υποβολή του ερωτήματος από τον Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής. Το εν λόγω ερώτημα υποβάλλεται από τον Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής και αφορά τις υποχρεώσεις του Ελληνικού Δημοσίου ως προς τη λειτουργία του ακινήτου που ευρίσκεται στο Νέο Ηράκλειο Αττικής και στεγάζει απόρους και αστέγους ομογενείς εκ Κωνσταντινουπόλεως .Πρόκειται για θέμα που συνδέεται με την ερμηνεία της διαθήκης Κ. και αφορά αποκλειστικά την συγκεκριμένη υπόθεση , χωρίς γενικότερη επιρροή . Επομένως, παραδεκτά υποβάλλεται το ερώτημα από τον Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής κατά την προπαρατεθείσα διάταξη του άρθρου 6 παρ. 4 ν. 3086/2002.

14. Ως προς την ερμηνεία της διαθήκης Μ.Κ .

Τρόπος ή όρος, γενικά, κατά τη διάταξη του άρθρου 1715 ΑΚ, είναι η υποχρέωση για πράξη ή παράλειψη, που επιβάλλεται σ' αυτόν που λαμβάνει από χαριστική δικαιοπραξία (Γ. Μπαλή , *Κληρονομικόν Δίκαιον*, 5^η έκδ., 1965, παρ. 351, Απ. Γεωργιάδη-Μιχ.Π. Σταθόπουλου, *Αστικός Κώδιξ*, τ. 9^{ος} σελ.72). Ειδικότερα, τρόπος είναι η υποχρέωση σε παροχή, που επιβάλλει ο διαθέτης σε πρόσωπο τετιμημένο με διάταξη της διαθήκης (βεβαρημένος), χωρίς να προσπορίζει σε άλλον δικαίωμα σ' αυτή την παροχή (ωφελούμενος). Αρκεί μόνο να αναφέρει τον σκοπό της παροχής και να αναθέτει τον προσδιορισμό της ταυτότητας του ωφελομένου στον βεβαρημένο ή τρίτον (ΑΚ 2012). (Απ. Γεωργιάδη-Μιχ.Σταθόπουλου, *ο.π.*, σ.72). Αντικείμενο τούτου μπορεί να είναι κάθε παροχή, ανεξάρτητα από τον περιουσιακό ή μη χαρακτήρα της. Εφόσον δεν προσκρούει σε απαγορευτική διάταξη νόμου ή στα χρηστά ήθη, ο βεβαρημένος επιτρέπεται να υποχρεωθεί σε οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη (Απ.

Γεωργιάδη-Μιχ. Σταθόπουλου, ο.π. σ. 74, Ν.Σ. Παπαντωνίου, Κληρονομικό Δίκαιο, εκδ. Π. Σάκκουλα 1985 σ.150, Φίλιος II {Κληρονομικό Δίκαιο, Ειδικό Μέρος} παρ. 44 Γ 1 σ. 248}). Όταν όμως περιεχόμενο της παροχής είναι η επίδειξη ορισμένης συμπεριφοράς εκ μέρους του βεβαρημένου, τις πιο πολλές φορές είτε θα συνάγεται έλλειψη υποχρέωσής του, οπότε η διάταξη δεν θα ισχύει ως τρόπος, αλλά ενδεχομένως ως αίρεση απόκτησης ή διατήρησης του καταλειφθέντος (σχετ. και ΑΚ 1798), είτε θα προσκρούει στα χρηστά ήθη, οπότε θα είναι άκυρη (Απ. Γεωργιάδη-Μιχ. Σταθόπουλου, ο.π., σ. 74). Όταν ο τρόπος επιβάλλεται προς το συμφέρον του βεβαρημένου, τότε κατά κανόνα δεν θα πρόκειται για τρόπο αλλά για απλή σύσταση ή συμβουλή (Γ. Μπαλή, ο.π., σ. 589, Παπαντωνίου, παρ. 28 σ. 160, ΜΠΠειρ 1294/1975 Αρμ 30,55, ΠΠΑΘ 6458/1970 Αρμ 25, 154). Η τελευταία δεν είναι νομικά δεσμευτική για τον βεβαρημένο, αλλά δημιουργεί μόνο ηθική υποχρέωσή του να σεβαστεί τη βούληση του διαθέτη (Απ. Γεωργιάδη, ΕλλΔνη 26, 1452, ΕφΑΘ 1682/1976 Αρμ 31, 124), οπότε, αν ενεργήσει αντίθετα σ' αυτή τη βούληση, δεν επέρχεται κάποια δυσμενής έννομη συνέπεια, ούτε για τον ίδιο, ούτε για τυχόν τρίτο με τον οποίο συναλλάσσεται. Αντιθέτως, ο τρόπος είναι νομικά δεσμευτικός και αποτελεί βάρος της παροχής που δίδεται στον τετιμημένο, με την έννοια ότι, αν αρνηθεί να τον εκπληρώσει, ενδεχομένως θα εξαναγκασθεί δικαστικά σε εκπλήρωση. Όχι βέβαια από τον ωφελούμενο που, όπως έχει ήδη σημειωθεί, δεν έχει κανένα δικαίωμα εναντίον του, αλλά από τα πρόσωπα που ορίζονται στην ΑΚ 2014. Αν η παροχή που αποτελεί αντικείμενο του τρόπου δεν εκπληρωθεί, ο βεβαρημένος δεν εκπίπτει, δεν χάνει δηλαδή το κληρονομικό του δικαίωμα ή το δικαίωμα εκ της κληροδοσίας, εκτός εάν η εκτέλεση του τρόπου έχει τεθεί ως διαλυτική αίρεση στη διάταξη, με την οποία ο ίδιος τιμάται (ΑΠ 440/1982 ΝοΒ 31.45, Γεωργιάδη-Σταθόπουλου, Αστικός Κώδιξ, τ. 9, σ. 75, εκδ. 1996). Η μη εκτέλεση του τρόπου από υπαιτιότητα του βεβαρημένου δημιουργεί ευθύνη του τελευταίου, κατά τις διατάξεις για τον αδικαιολόγητο πλουτισμό (ΑΚ 2016) και πιθανόν και του τρίτου, στον οποίο μεταγενέστερα περιήλθε ο πλουτισμός, υπό τις προϋποθέσεις της ΑΚ 913 (Γεωργιάδη-Σταθόπουλου, ο.π., σ. 72).

15. Περαιτέρω, η χρήση του ρήματος «επιθυμώ» προκαλεί συχνά αμφιβολίες για το αν η συγκεκριμένη διάταξη είναι υποχρεωτική για τον βεβαρημένο (ΠρΠειρ 1294/1975 Αρμ 30, 55), ενώ σαφέστερο είναι το ρήμα «υποχρεώνω» και πάντως είναι ζήτημα ερμηνείας, αν ο διαθέτης σκόπευε τη

δεσμευτικότητα της παροχής, η ανεύρεση της υποκειμενικής του βούλησης του οποίου μπορεί να γίνει και βάσει στοιχείων εκτός της διαθήκης κειμένων (ΕφΑθ 1682/1976 Αρμ 31, 124).

16. Στην προκειμένη περίπτωση, από τη χρήση των φράσεων «... Αφήνω στον Ελληνικό Στρατό ό,τι μου ανήκει στην Ελλάδα. ... Το σπίτι που χτίσαμε ο σύζυγός μου και εγώ για τους φτωχούς της Κωνσταντινούπολης κείμενο στην οδό Νέου Ηρακλείου στην Αθήνα πρέπει να υποστηρίζεται από το Στρατό. Το σπίτι αυτό πρέπει να υπάρχει όσο υπάρχουν φτωχοί και δυστυχισμένοι άνθρωποι της Κωνσταντινούπολης... Είμαι βεβαία ότι οι τελευταίες επιθυμίες μου θα σεβασθούν ...» προκύπτει αβίαστα ότι η κληρονομούμενη εγκατέστησε κληρονόμο της τον Ελληνικό Στρατό (Ταμείο Εθνικής Άμυνας), στο οποίο κατέλιπε τα ευρισκόμενα στην Ελλάδα περιουσιακά στοιχεία, τα οποία αναφέρονται στην από 24.4.1974 ιδιόγραφη διαθήκη της. Η διατύπωση «...Το σπίτι που χτίσαμε ο σύζυγός μου και εγώ για τους φτωχούς της Κωνσταντινούπολης στην οδό Νέου Ηρακλείου στην Αθήνα πρέπει να υποστηρίζεται από το Στρατό ...» φαίνεται εκ πρώτης όψεως λόγω της επιτακτικότητάς της (‘‘πρέπει’’), να ομοιάζει με όρο (τρόπο) της διαθέτιδος. Ωστόσο, από προσεκτικότερη σύγκριση του εν λόγω αποσπάσματος, του εν συνεχεία κειμένου της διαθήκης (‘‘Το σπίτι αυτό πρέπει να υπάρχει όσο υπάρχουν φτωχοί και δυστυχισμένοι άνθρωποι της Κωνσταντινούπολης..’’), με τα τυπικά χαρακτηριστικά του τρόπου, όπως καθορίζονται από το νομοθέτη και έχουν ερμηνευθεί από την επιστήμη, κατά τα αναφερθέντα ήδη ανωτέρω, διακρίνονται ευχερώς ουσιώδεις διαφορές της εν λόγω ρήτρας, εν σχέσει με όρο σε διάταξη τελευταίας βούλησης. Και τούτο διότι, κατά τα ως άνω ερμηνευτικώς γενόμενα δεκτά, τρόπο συνιστά μία παροχή η οποία μπορεί να ασκηθεί δικαστικά, ανεξάρτητα από το ότι κατά τη ρητή διάταξη του νομοθέτη (ΑΚ 1715) την αξίωση αυτή δεν μπορεί να την προβάλλει ο ωφελούμενος αλλά ο εκτελεστής της διαθήκης, ο κληρονόμος, ο συγκληρονόμος και αυτός που ωφελείται άμεσα από την έκπτωση εκείνου που είναι αρχικά βεβαρημένος με τον τρόπο. Αν η εκπλήρωση του τρόπου αφορά το δημόσιο συμφέρον, μπορεί να την απαιτήσει και η δημόσια αρχή (ΑΚ 2014). Δηλαδή, όρο συνιστά μία παροχή (όχι απαραίτητα αποτιμητή σε χρήμα, π.χ. μία συγκεκριμένη συμπεριφορά), η οποία έχει καθορισθεί κατά τρόπο σαφή και ορισμένο. Η ως άνω διάταξη όμως της διαθήκης Μ. Κ., έχει ένα γενικό χαρακτήρα χωρίς συγκεκριμένο προσδιορισμό

της παροχής που βαρύνει το Ελληνικό Δημόσιο. Η έλλειψη αυτή του ουσιώδους στοιχείου της σαφώς καθορισμένης παροχής, διαφοροποιεί τη διάταξη αυτή της διαθήκης από την αγωγήμη αξίωση του όρου ή τρόπου διαθήκης. Η ερμηνευτική αυτή προσέγγιση δεν μεταβάλλεται από το γεγονός ότι χρησιμοποιείται από την διαθέτιδα η λέξη "πρέπει", εφόσον με αυτή απλώς τονίζεται το ενδιαφέρον της για την υποστήριξη από το Κράτος του επιδιωκόμενου από αυτήν σκοπού, χωρίς όμως καμμία περαιτέρω προσθήκη ως προς το είδος και το ύψος της συνεισφοράς του Δημοσίου στην υλοποίηση του έργου του ιδρύματος "Κ.". Αποτελεί, επομένως, έκφραση έντονης επιθυμίας, η οποία αναπτύσσεται στη συνέχεια (*"Το σπίτι αυτό πρέπει να υπάρχει όσο υπάρχουν φτωχοί και δυστυχισμένοι άνθρωποι της Κωνσταντινούπολης .."*), και πάλι όμως με τη μορφή έκφρασης ευχής και όχι έννομης απαιτητής αξίωσης και άρα δεν συνιστά όρο (τρόπο) της διαθέτιδος.

18. Επί του εύρους της εποπτείας της αρμόδιας Αρχής.

Το εύρος της εποπτείας της αρμόδιας Αρχής καθορίζεται από τις διατάξεις των άρθρων 12 και 13 ν. 4182/2013, σε συνδυασμό με τα οριζόμενα στην συστατική πράξη του "Κ" Ιδρύματος και τον Κανονισμό λειτουργίας του.

19. Επί του καθορισμού της συνεισφοράς του Ταμείου Εθνικής Άμυνας στην λειτουργία του "Οίκου του Κωνσταντινουπολίτου".

Με το τρίτο σκέλος του ερωτήματος, τίθεται επίσης το θέμα της αναγκαιότητας ή μη προσφυγής στο αρμόδιο Εφετείο και για την διευκρίνιση του ύψους και του είδους της συνεισφοράς του Ταμείου Εθνικής Άμυνας στην λειτουργία του Κ. Ιδρύματος. Πλην, όμως, λόγω της ήδη δοθείσας απάντησης στο πρώτο (υπο)ερώτημα, ότι δηλ. η διαθήκη της Μ. Κ. δεν περιέχει όρο ή τρόπο, παρέλκει η απάντηση στο τιθέμενο τρίτο (υπο)ερώτημα.

20. Ωστόσο, για την περαιτέρω υποβοήθηση του έργου της ερωτώσας υπηρεσίας, σημειώνονται και τα εξής: Ο καθορισμός της συνεισφοράς του Ταμείου Εθνικής Άμυνας στις δαπάνες λειτουργίας του Κ. Ιδρύματος, αποτελεί πράξη τακτικής διαχείρισης του κληροδοτήματος Κ., εφόσον ανάγεται στις εκ της κληρονομίας υποχρεώσεις του τετιμημένου. Το Ταμείο Εθνικής Άμυνας έχει διαμορφώσει συγκεκριμένη τακτική αντιμετώπισης των υποχρεώσεων του από την εν λόγω κληρονομία. Επομένως, για τον καθορισμό του ύψους της συνεισφοράς του τετιμημένου, λόγω και του ότι από τη σύνταξη της εν λόγω διαθήκης, την αποδοχή της από το Ταμείο Εθνικής Άμυνας με την

Σ1186/988/21.5.1987 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μέχρι και σήμερα, έχει διαδράμει ικανός χρόνος, ήτοι άνω των είκοσι επτά ετών, κρίσιμο στοιχείο είναι η λήψη υπόψη ως σημείου αναφοράς της οικονομικής υποστήριξης που παρέχει τακτικά στην λειτουργία του "Οίκου του Κωνσταντινουπολίτου", από την επαγωγή της κληρονομίας μέχρι σήμερα, το Ταμείο Εθνικής Άμυνας. Άλλοι παράγοντες λαμβανόμενοι υπόψη είναι η αποδοχή ή μη της εν λόγω οικονομικής συνδρομής από το Ίδρυμα Κ. και η δυνατότητα του Ταμείου Εθνικής Άμυνας να συνεχίσει ή μη την οικονομική στήριξη του στο ίδιο ή διαφορετικό μέτρο, ανάλογα με τις περιστάσεις. Συνεπώς, απόκλιση από τις μέχρι και την υποβολή της αιτήσεως παγιωμένα εκπληρούμενες παροχές (καταβολή δαπάνης θέρμανσης, έξοδα κοινοχρήστων), πρέπει να θεωρείται εντελώς εξαιρετική κατάσταση, η οποία θα πρέπει να αιτιολογείται πλήρως.

21. Επί της αρμοδιότητας για την υποβολή αίτησης ερμηνείας διαθήκης και καθορισμού υποχρεώσεων στο Εφετείο Αθηνών. Κάθε αμφιβολία ή αμφισβήτηση για την έννοια διάταξης διαθήκης, με την οποία διατίθενται περιουσιακά στοιχεία με κληρονομία ή κληροδοσία υπέρ του κράτους ή κοινωφελών σκοπών, εφόσον αναφέρεται στον τρόπο εκκαθάρισης και γενικά διαχείρισης και εκτέλεσης των περιουσιακών αυτών στοιχείων, υπάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του κατά τόπον αρμοδίου Εφετείου (ΚΠολΔ 825). Η αίτηση υποβάλλεται, κατά το άρθρο 10 παρ. 4 ν. 4182/2013, μετά από προηγούμενη ακρόαση του οργάνου διοίκησης της περιουσίας, από την αρμόδια Αρχή ή και από κάθε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον, το οποίο οφείλει να την κοινοποιήσει στην αρμόδια αρχή, επί ποινή απαραδέκτου της συζητήσεως. Η κατ' άρθρο 1 παρ. 4 ν. 4182/2013 ασκούμενη την εποπτεία «αρμόδια Αρχή» (δηλ. ο Υπουργός Οικονομικών ή ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης), η οποία επίσης νομιμοποιείται, κατ' άρθρ. 10 παρ. 2 ν. 4182/2013, στην υποβολή της σχετικής αίτησης, χωρίς την επίκληση ειδικού εννόμου συμφέροντος, πρέπει να καθορισθεί μεταξύ άλλων και με το κριτήριο της αξίας της καταληφθείσας περιουσίας, με την διάκριση που ορίζεται στην διάταξη του άρθρου 2 παρ. 4 εδ. ε' ν. 4182/2013, δηλ. από το αν αυτή εκτιμηθείσα, μετά την προηγηθείσα εκκαθάριση, έχει αξία ανώτερη του ποσού των 10.000.000 ευρώ.

Απάντηση

22. Κατ' ακολουθία των προεκτιθεμένων , επί των τιθεμένων ερωτημάτων το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α') γνωμοδοτεί, ομοφώνως, ότι:

α) Η διατύπωση της έκφρασης "...Το σπίτι που χτίσαμε ο σύζυγός μου και εγώ...πρέπει να υποστηρίζεται από το Στρατό..." στην από 24.4.1974 ιδιόγραφη διαθήκη της Μ.Κ. συνιστά επιθυμία της διαθέτιδος και όχι όρο (τρόπο) της διαθήκης,

β) Η υποχρέωση του Ταμείου Εθνικής Άμυνας δεν ορίζεται σε συγκεκριμένο ύψος με βάση τη διαθήκη και εκπληρώνεται κατά τον τρόπο που ανταποκρίνεται στις πραγματικές συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί ήδη από μακρού χρόνου, ή σε οποιαδήποτε μεταβολή κριθεί σκόπιμη και ειδικά αιτιολογημένη από το βεβαρημένο ως άνω ν.π.δ.δ., η δε εποπτεία επί του «Κ.» Ιδρύματος εκτείνεται στις ενέργειες που προβλέπονται στις διατάξεις των άρθρων 12 και 13 ν. 4182/2013 και

γ) Αρμόδιος φορέας για την προσφυγή στο Εφετείο κατά το άρθρο 10 παρ.2 ν. 4182/2013, για την ερμηνεία της διαθήκης της ως άνω διαθέτιδος, είναι στην προκειμένη περίπτωση το Ταμείο Εθνικής Άμυνας, ως έχον έννομο συμφέρον στον καθορισμό των υποχρεώσεών του, η ασκούσα την εποπτεία αρμόδια Αρχή (δηλ. ο Υπουργός Οικονομικών ή ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, βάσει του κριτηρίου της αποτιμώμενης αξίας της περιουσίας επί των οποίων ασκείται η εποπτεία, κατ' αρθρ. 2 παρ. 4 περ. ε' ν. 4182/2013), ή και κάθε άλλο τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, με την επίκληση και απόδειξη του εννόμου συμφέροντός του.-

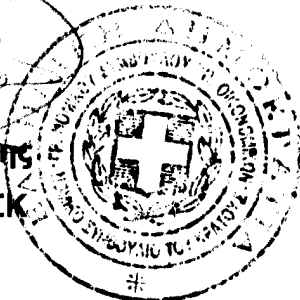
ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 23. 12. 2015

Ο Πρόεδρος

Ανδρέας Χαρλαύτης

Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Η Εισηγήτρια

Άννα Πρεβενά

Πάρεδρος ΝΣΚ